

Stáje bez much díky biologické ochraně – ohlédnutí za sezónou 2015

inzerce O tom, že moucha domácí a bodalka stájová jsou nejčastěji se vyskytující druhy ektoparazitů v chovech skotu, není pochyb. Jejich vysoká četnost s sebou přináší řadu nežádoucích vlivů. Poslední vědecké výzkumy potvrzují, že s letním přemnožením much dochází k poklesu dojivosti. Lze tedy hovořit o přímém negativním ekonomickém dopadu. Tuto ztrátu je možné omezit nebo úplně eliminovat pomocí důsledné regulace výskytu much.

Jednou z možností, jak účinně redukovat výskyt much, je biologická ochrana. Princip této metody spočívá ve včasné (preventivní) aplikaci přirozených nepřátel much (vosička *Muscidifurax raptorellus* a dravá moucha *Ophyra aenescens*). Tyto aplikace se provádí v pravidelných intervalech až do konce rizikového období, což je zpravidla v září. Podrobně bylo této metodě věnováno v časopise Náš chov několik článků v nedávné době.

Se systémy biologické ochrany máme ve firmě BIOCONT LABORATORY již více než 20leté zkušenosti. Úspěšně zajišťujeme aplikaci šetrných přírodních metod ve vinicích, sadech, zelenině a polních plodinách. V roce 2013 jsme začali spolupracovat na vývoji metod biologické ochrany proti mouchám s odborníky z Mendelovy univerzity v Brně. První nadějně výsledky vedly ještě k většímu úsilí a provoznímu ověřování těchto metod v roce následujícím. Rok 2015 byl pak prvním rokem, kdy jsme systémy biologické ochrany proti obtížným mouchám nabídli tuzemským chovatelům.

Sezóna 2015

V roce 2015 jsme navázali spolupráci s několika desítkami farem, které se zabývají chovem mléčného skotu. V rámci

této spolupráce jsme odpovědně zaměstnance seznámili se způsoby aplikace prostředků biologické ochrany. Zároveň jsme pro každou farmu připravili individuální strategii, která kromě doporučení vhodného druhu bioagens a dávek zahrnovala také časový harmonogram aplikací a opatření pro omezení zdrojových lůžek much.

Naší snahou bylo také většinu farem navštívit v období letních měsíců, které bývají v důsledku vysokých teplot z pohledu výskytu much kritické. Zároveň jsme byli s uživateli biologické ochrany v pravidelném telefonním kontaktu. V závěru sezóny jsme provedli buď formou osobní schůzky, nebo pomocí telefonního rozhovoru hodnocení spokojenosti s účinností biologické ochrany proti mouchám. Na základě této zpětné vazby jsme roztřídili jednotlivé farmy podle této subjektivní stupnice:

1 – Výskyt obtížných much byl výrazně nižší než v předchozích sezónách.
2 – Došlo k výraznému snížení četnosti much, pouze krátkodobě došlo k lokálním problémům se zvýšenou četností.
3 – Došlo k výraznému snížení četnosti much, ale nastaly výraznější problémy, zejména s bodalkou stájovou (*Stomoxys calcitrans*).

4 – Snížení četnosti much nebylo pozorováno. Aplikace neměla účinek.

Úspěšná první sezóna

Výsledek hodnocení byl výborný. Zjištěný průměrný stupeň byl 1,54. Tedy většina podniků byla s biologickou ochranou naprosto spokojena. V některých podnicích došlo lokálně k výskytu vyšších četností much. V rámci poradenského servisu jsme tyto problémy konzultovali a většinou jsme je zdárně vyřešili pomocí vhodně zvoleného opatření.

Větší problémy nastaly jen výjimečně, a to jen u těch podniků, kde hlavním motivem aplikace biologické ochrany bylo spíše získání dotací. Zde nezbývá než podotknout, že dotace jsou jistě zajímavý motiv, ale úspěch se dostaví jen tam, kde je hlavní a skutečný zájem regulace much.

Na dvou místech jsme zaznamenali také problém se zvýšeným výskytem bodalky stájové. Na tuto situaci budeme v příští sezóně reagovat doplněním sortimentu bioagens o parazitickou vosičku rodu *Spalangia*. Druhy tohoto rodu vyhledávají muší kukly v hlubších vrstvách podestýlky, kde se bodalka stájová vyvíjí a posléze také kuklí.

Na prvním místě je prevence

Proto, aby byla biologická ochrana proti mouchám úspěšná, je nutná včasná preventivní aplikace. První

dávka by se na cílovou farmu měla dostat v době, kdy dochází k prvním výskytům much a jejich četnost je minimální. To bývá zpravidla na začátku a v průběhu května, ale v teplejších lokalitách to může být i v dubnu. Budeme tedy rádi, pokud nás vážní zájemci o tuto metodu budou kontaktovat v dostatečném předstihu, nejlépe už v průběhu února a března. To nám umožní včas vše naplánovat a díky tomu bude zjištěna pravidelná dodávka bioagens.

**Ing. Václav Psota, Ph.D.
Michal Grošov
BIOCONT LABORATORY**

BIOCONT LABORATORY

Mouchy z vašeho chovu vyženeme!

BIOLOGICKÁ OCHRANA

BIOCONT LABORATORY

Objednávky a distribuce: Michal Grošov
736 792 502, grosov@biocont.cz

Poradenství: Ing. Václav Psota, Ph.D.
733 522 664, psota@biocont.cz

www.biocont-profi.cz

- efektivní preventivní opatření
- vysoká účinnost
- nulová hygienická rizika

